

Ο πόλεμος των λόμπι στο Κογκρέσο

Πώς η ελληνική ομογένεια έχτισε σταδιακά το δίκτυο επιρροής που κατέληξε στην υιοθέτηση της τροπολογίας για τα F-16

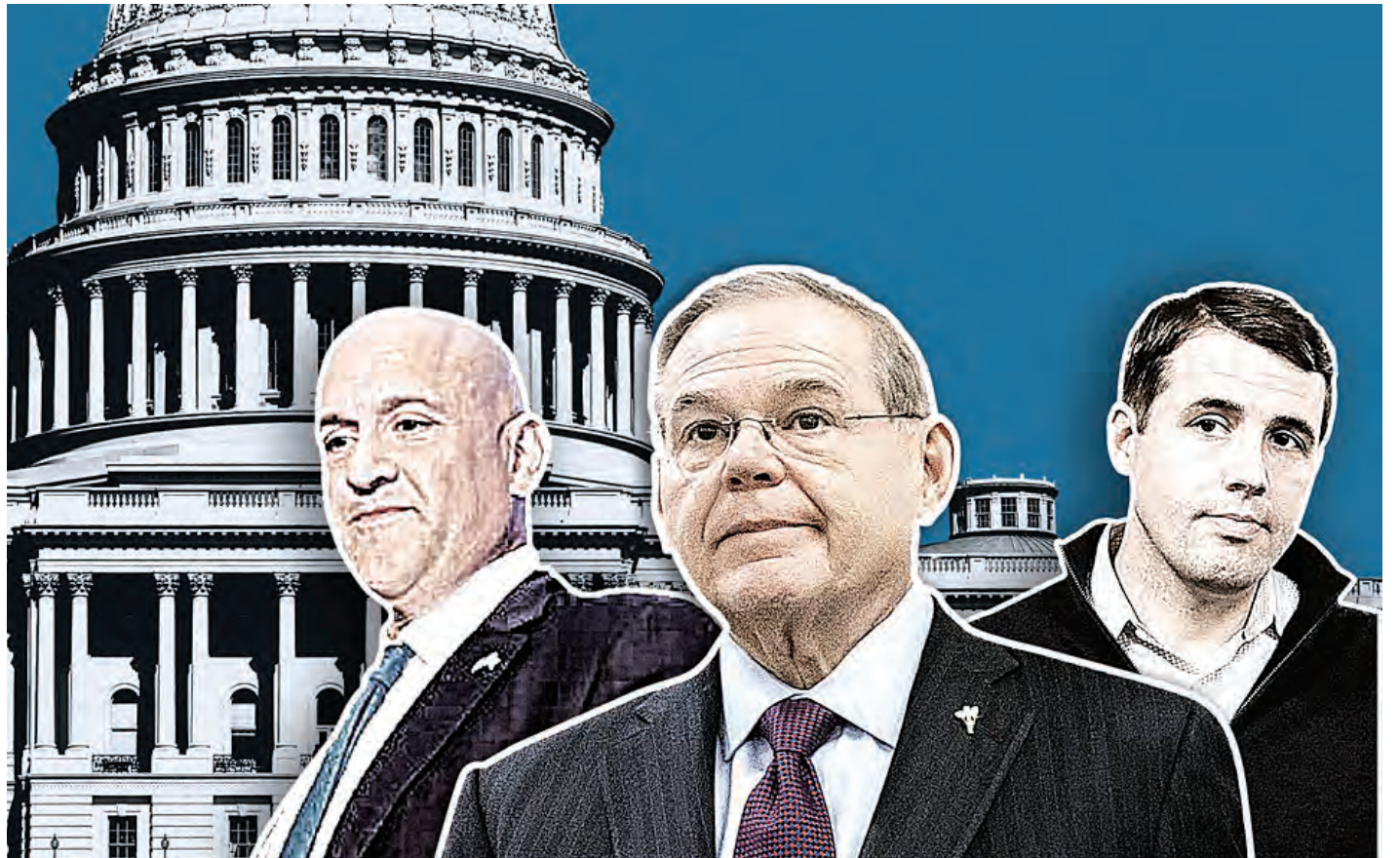
Είναι Φεβρουάριος του 2019 και στο αγαπημένο στέκι του πολιτικού συστήματος της Ουάσιγκτον επικρατεί αναταραχή. Ακόμη μία εμπρηστική δήλωση του προέδρου Τραμπ έχει μόλις προκαλέσει τη γνώριμη πολιτικο-δημοσιογραφική φρενίτιδα της εποχής. Θυμάμαι όρθιες παρέες γερουσιαστών να στριμώνχονται μπροστά από τις μεγάλες τηλεοπτικές οθόνες του εστιατορίου για να ακούσουν καλύτερα τι έχει συμβεί.

Σε ένα σκοτεινό τραπέζι λίγο πιο πέρα, μια ολιγομελής παρέα δεν δίνει απολύτως καμία σημασία. Ο Εντι Ζεμενίδης με το κεφάλι σκυμμένο γράφει πάνω σε μια σχεδόν χρησιμοποιημένη χαρτοπετσέτα με ένα στίλο που έχει δανειστεί από τους σερβιτόρους. Προσπαθεί να εξηγήσει πώς ακριβώς οραματίζεται ο γερουσιαστής Ρόμπερτ Μενέντεζ το νομοσχέδιο EastMed. Βελάκια, μουντζούρες, παρενθέσεις και ημιτελείς προβλέψεις ενός νομοσχεδίου, το οποίο δέκα μήνες μετά θα τοποθετούσε επισήμως την Ελλάδα στο επίκεντρο της αμερικανικής στρατηγικής στην Ανατολική Μεσόγειο. Την ταλαιπωρημένη χαρτοπετσέτα με τις βασικές πληροφορίες ενός τεράστιου δημοσιογραφικού scoop, την έχω ακόμη και σήμερα για να μου θυμίζει την πρώτη μεγάλη δικαίωση των συντονισμένων προσπαθειών του ελληνικού λόμπι. Τον EastMed Act.

Ακολούθησαν ο νόμος για την Αμυντική και Διακοινοβουλευτική Εταιρική Συνεργασία ΗΠΑ – Ελλάδος, η τριμελής συνεργασία με Κύπρο και Ισραήλ, στην οποία προστέθηκαν οι ΗΠΑ, η συμμετοχή στις δράσεις για αποπομπή της Τουρκίας από το πρόγραμμα των F-35, οι παρασκηνιακές πιέσεις για την επιβολή του νόμου CAATSA, η μερική άρση του εμπάργκο όπλων στην Κύπρο, η εκστρατεία «No Jets For Turkey» και δεκάδες άλλες παρεμβάσεις, ζυμώσεις και διεργασίες που άλλοτε έγιναν πρωτοσέλιδα και άλλοτε όχι. Η ίδια στρατηγική και η ίδια επιμονή των ίδιων ανθρώπων και των συμμάχων τους οδήγησαν την Πέμπτη και στην υπερψήφισή της τροπολογίας του Κρις Πάπας από την Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Νέα δυναμική

Το 2019 ήταν κάθε άλλο παρά η αρχή της δράσης του ελληνοαμερικανικού λόμπι. Χρόνια πριν, ο επιχειρηματίας Νίκος Μούγιαρης είχε προσδώσει μια νέα δυναμική στις προσπάθειες ανάδειξης των θεμάτων μας στις ΗΠΑ, με την ιδέα σύστασης μιας οργάνωσης που, όπως θυμάμαι έλεγε, «θα είναι διαφορετική από τις άλλες». Μια νέα, πλνν πολιτικά ώριμη και

Η δράση της HALC δεν άργησε να καθιερωθεί ως ένα βασικό εργαλείο άσκησης πίεσης και προώθησης των θεμάτων που ενδιαφέρουν Ελλάδα και Κύπρο.

βαθιά καλλιεργημένη γενιά ανθρώπων ανέλαβε αμέσως δράση. Στο ΑΧΙ, στην ΑΧΕΠΑ, στον ΜΑΝΑΤΟ και στην ΠΣΕΚΑ προστέθηκε η οργάνωση HALC (Hellenic American Leadership Council).

Οι παίκτες αυξήθηκαν, η ατζέντα διευρύνθηκε, ο πήχυς ανέβηκε. Το Κυπριακό και το Οικουμενικό Πατριαρχείο έπαψαν να είναι τα μοναδικά θέματα ενασχόλησης. Οι επισκέψεις στο Κογκρέσο με χάρτες, πριν αυτοί γίνουν της μόδας, έγιναν μια σχεδόν καθημερινή δραστηριότητα των νεαρών μελών της οργάνωσης. Τα προβλήματα κάθε είδους και οι προκλήσεις που αντιμετώπιζε η Ελλάδα άρχισαν να τίθενται σε τακτική βάση στα γραφεία βουλευτών και γερουσιαστών, πολλοί εκ των οποίων δυσκολεύονταν τότε να δείξουν στον χάρτη την περιοχή μας. Η Ανατολική Μεσόγειος με τις ιδιαιτερότητες και την πολυπλοκότητά της άρχισε να αποκτά ενδιαφέρον για τους νομοθέτες και να γίνεται αντικείμενο προσεκτικής παρατήρησης στο Κογκρέσο.

Με τη σταθερή στήριξη και καθοδήγηση του γερουσιαστή Μενέντεζ, των Ελληνοαμερικανών βουλευτών, ανθρώπων σε θέσεις-κλειδιά στους αμερικανικούς μηχανισμούς λήψης αποφάσεων, σημαντικών επιχειρηματιών που επιλέγουν να δρουν μακριά από τα δημοσιογραφικά φώτα και συχνή συνεργασία με τις υπόλοιπες ελληνοαμερικανικές οργανώσεις, η δράση της HALC δεν άργησε να καθιερωθεί ως ένα βασικό εργαλείο άσκησης πίεσης και προώθησης των θεμάτων που ενδιαφέρουν Ελλάδα και Κύπρο. Αναπόφευκτα δεν άρ-

γησε να μπει και στα ραντάρ της Τουρκίας, η οποία ξαφνικά είδε έναν παράγοντα που έδειχνε υπολογίσιμος «να μπλέκεται στα πόδια της και να της δημιουργεί προβλήματα».

«Κλειδώνει» το φρένο για τα τουρκικά F-16

Αυτό που ξεκίνησε ως ακόμη μία ελληνοαμερικανική οργάνωση, με τα χρόνια κατάφερε να μετατραπεί σε ένα μεγάλο φιλελληνικό λόμπι. Και ταυτόχρονα σε ένα τεράστιο πρόβλημα για τον Ερντογάν, ο οποίος με τις επανειλημμένες δημόσιες κατηγορίες και απειλές εναντίον του έχει επιφέρει τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα. Αντί να ανακόψει τη δράση του, έχει ενισχύσει σε σημαντικό βαθμό την εικόνα και την αναγνωρισιμότητά του στο εσωτερικό των ΗΠΑ.

Η δράση της HALC δεν άργησε να καθιερωθεί ως ένα βασικό εργαλείο άσκησης πίεσης και προώθησης των θεμάτων που ενδιαφέρουν Ελλάδα και Κύπρο.

Η άνοδος του ελληνικού λόμπι συνέπεσε με τη σύσφιξη των σχέσεων ΗΠΑ – Ελλάδος που καταγράφηκε τα τελευταία χρόνια και με τη θετική διακομματική διάθεση Κογκρέσου και διαδοχικών αμερικανικών κυβερνήσεων, σε μια διαδικασία αλληλοτροφοδοτούμενη. Η άνοδος του όμως συνέπεσε και με τον σταδιακό περιορισμό της κυριαρχίας του τουρκικού λόμπι, που για πολλά χρόνια σάρωνε την αμερικανική πρωτεύουσα με επιρροή, δύναμη και χρήμα. Σήμερα το χρήμα παραμένει, όμως η δράση του τουρκικού λόμπι